

การทำนายเจตนาต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา
สังกัด กรุงเทพมหานคร

นางอารีย์ เมฆาภาณุ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974 - 634 - 258 - 4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

IM057440

PREDICTION OF TEACHERS' INTENTIONS
IN CONDUCTING CLASSROOM ACTION RESEARCH
IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF
THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

AREE MAYTHAPAK

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

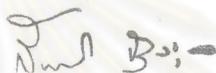
Chulalongkorn University

1996

ISBN 974 - 634 - 258 - 4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การทำนายเจตนาต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน
ของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โดย นางสาวรุ่งโรจน์ เมฆาภรณ์
ภาควิชา วิจัยการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิชิyanuwan

บันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

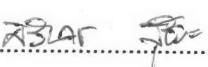

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ถุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบบัณฑิตวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ วิรชุลย์)

อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิชิyanuwan)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ลินจง อินทร์มวย)

กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

พิมพ์ต้นฉบับที่คัดย่อวิทยานิพนธ์ภาษาในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

อาจารย์ เมธากาญ : การทำนายเจตนาต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร (PREDICTION OF TEACHERS' INTENTIONS IN CONDUCTING CLASSROOM ACTION RESEARCH IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION) อ.ที่ปรึกษา : ศ.ดร.สมหวัง พิเชียรนุวัฒน์, 109 หน้า. ISBN 974-634-258-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำนายเจตนาต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสำรวจที่สร้างตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของพิชัยน์และ เอเชน

ผลการวิจัยพบว่า

1. เจตคติทางตรงและเจตคติทางอ้อมล้มเหลว กับ อย่างมีนัยสำคัญ ($r = .58, p < .01$)
2. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม ล้มเหลว กับ อย่างมีนัยสำคัญ ($r = .69, p < .01$)
3. เจตคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง สามารถทำนายเจตนาต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ อย่างมีนัยสำคัญ ($R^2 = .06, p < .01$)
4. เจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การมีประสบการณ์การอบรมวิจัย การมีพื้นฐานวิชา เกี่ยวกับการวิจัย และการมีประสบการณ์การทำวิจัย ร่วมกันทำนายเจตนาต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ อย่างมีนัยสำคัญ ($R^2 = .15, p < .01$)

ศูนย์วิทยบรพยากร
มหาลัยรามคำแหงมหาวิทยาลัย

ภาควิชา วิจัยการศึกษา—
สาขาวิชา วิจัยการศึกษา
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนักศึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C540136 : MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH
KEY WORD: PREDICTION / INTENTION / CLASSROOM ACTION RESEARCH / ELEMENTARY SCHOOLS

AREE MAYTHAPAK : PREDICTION OF TEACHERS' INTENTIONS IN CONDUCTING CLASSROOM ACTION RESEARCH IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION. THESIS ADVISOR : PROF. SOMWUNG PITIYANUWAT, Ph.D., 109 pp. ISBN 974-634-258-4

The purpose of this research was to predict teachers' intentions in conducting classroom action research in elementary schools under the jurisdiction of Bangkok Metropolitan Administration. The research instrument was a questionnaire developed on the basis of the theory of reasoned action of Fishbein and Ajzen.

The results showed that

1. Direct and indirect attitude were significantly correlated.
($r = .58$, $p < .01$)
2. Direct and indirect subjective norms were significantly correlated. ($r = .69$, $p < .01$)
3. Attitude and subjective norm could significantly predict teachers' intentions in conducting classroom action research ($R^2 = .06$, $p < .01$)
4. Attitude, subjective norm, training experience in research, taking courses in research and research experience could significantly predict teachers intentions in conducting classroom action research ($R^2 = .15$, $p < .01$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา...วิจัยการศึกษา
สาขาวิชา...วิจัยการศึกษา
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิyanวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนความห่วงใย และเข้าใจส่ออย่างดียิ่งเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์อย่างยิ่ง จึงขอกราบด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ประภาศรี สิงหัตน์ อาจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ ที่ กรุณาให้คำแนะนำและให้กำลังใจ และขอขอบพระคุณ คุณพชรนี ศิทธิพลาฤทธ ผู้ยิ่งใหญ่และ พัฒนาการเรียนการสอน คุณประภาศรี สุติบุตร ผู้ยินเทศการศึกษา สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณ คุณผ่านนิต วิมลรัตน์ปัญญา คุณเพชรฯ พิพัฒน์สันติกุล คุณสุกัญญารัตน์ คงงาม ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจ

ขอขอบคุณที่ ฯ ของผู้วิจัยทุกคนที่ให้ความห่วงใย ให้กำลังใจ ช่วยเหลือผู้วิจัยในทุกด้าน และท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ที่ให้ความรัก ความห่วงใย และกำลังใจในการสนับสนุนการศึกษามาโดยตลอด

อาจารย์ เมธากาญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
กิตติกรรมประกาศ.....	๒
สารบัญตาราง.....	๓
สารบัญแผนภาพ.....	๔

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	7
ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน.....	16
องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	36
คุณภาพของเครื่องมือวิจัย.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล	54
ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล	63
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	72
สรุปผลการวิจัย	72
อภิปรายผลการวิจัย	73
ข้อเสนอแนะ	78
ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป	78
รายการอ้างอิง	79
ภาคผนวก ก	84
ภาคผนวก ข	97
ภาคผนวก ค	107
ประวัติผู้เขียน	109

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การศึกษาเจตคติของครู ก. ต่อการวิจัยในชั้นเรียน.....	11
2	จำนวนครูและระยะเวลาการอบรมการวิจัย ตามสถานศึกษา.....	22
3	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคุณสมบัติ, จำนวน และร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างที่ส่งแบบสอบถามกลับในแต่ละสำนักงานเขต.....	33
4	จำนวนและร้อยละของประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูประจำศึกษา จำแนกตาม ตัวแปร เพศ วุฒิการศึกษาและตำแหน่งทางราชการ.....	35
5	ความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับผลของการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู.....	37
6	กลุ่มอ้างอิงเด่นชัดที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู.....	38
7	แสดงคำคุณศพท์ที่แสดงความรู้สึกของครูที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนเรียงตาม ลำดับความถี่.....	39
8	เกณฑ์การให้คะแนน.....	41
9	สมประสิทธิ์ค่าความเที่ยงของมาตรวัดเจตคติทางตรงต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน มาตรวัดเจตคติทางข้อม และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางข้อม.....	42
10	ความถี่และร้อยละจำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง และครูที่มีเจตนาจะ ทำกับครูที่มีเจตนาจะไม่ทำการวิจัยในชั้นเรียน.....	47
11	ความถี่และร้อยละจำแนกตามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยของกลุ่มตัวอย่าง และครูที่มีเจตนาจะทำวิจัยกับครูที่มีเจตนาจะไม่ทำวิจัยในชั้นเรียน.....	51
12	คะแนนต่ำสุดและสูงสุดที่เป็นไปได้ของมาตรา คะแนนต่ำสุดและสูงสุดของข้อมูล จริง มัชฌิเมตริกนิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตราต่าง ๆ เมื่อวิเคราะห์ รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	54
13	สมประสิทธิ์ชนิดสมพันธ์ระหว่างเจตคติทางตรงกับเจตคติทางข้อม, การคล้อยตาม กลุ่มอ้างอิงทางตรง กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางข้อม.....	55
14	สมประสิทธิ์ชนิดสมพันธ์ระหว่างเจตคติ, การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง, เจตนา, ประสบการณ์การอบรมวิจัย, การมีพื้นฐานวิชาเกี่ยวกับการทำวิจัย และการมี ประสบการณ์การทำวิจัย.....	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	สัมประสิทธิ์สันสมพันธ์, สัมประสิทธิ์การดัดแปลงมาตรฐาน, สัมประสิทธิ์ สันสมพันธ์พนกุณ และประลิทธิกาพในการทำนาย เมื่อมีเจตคติ, การคล้อยตาม กลุ่มอ้างอิง เป็นตัวแปรทำนาย และประสบการณ์การอบรมวิจัย, การมีพื้นฐาน วิชาเกี่ยวกับการวิจัย, การมีประสบการณ์การทำวิจัย เป็นตัวแปรเข้าร่วมการทำ นาย เจตนา.....	57
16	ความแตกต่างของมัชณิมเลขคณิตของคะแนนความเชื่อ เกี่ยวกับผลการกระทำ รายข้อระหว่างกลุ่มครูที่มีเจตนาจะทำวิจัย และกลุ่มครูที่มีเจตนาจะไม่ทำการ วิจัยในชั้นเรียน.....	63
17	ความแตกต่างของมัชณิมเลขคณิตของคะแนนการทำประเมินผลการกระทำรายข้อ ระหว่างกลุ่มครูที่มีเจตนาจะทำวิจัย และกลุ่มครูที่มีเจตนาจะไม่ทำการวิจัยใน ชั้นเรียน.....	64
18	ความแตกต่างของมัชณิมเลขคณิตของคะแนนผลคุณของความเชื่อเกี่ยวกับผล ของการกระทำกับการทำประเมินผลของการกระทำ รายข้อระหว่างกลุ่มครูที่มี เจตนาจะทำวิจัยและกลุ่มครูที่มีเจตนาจะไม่ทำการวิจัยในชั้นเรียน.....	66
19	ความแตกต่างของมัชณิมเลขคณิตของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง รายข้อ ระหว่างกลุ่มครูที่มีเจตนาจะทำวิจัยและกลุ่มครูที่มีเจตนาจะไม่ทำการวิจัย ในชั้นเรียน.....	67
20	ความแตกต่างของมัชณิมเลขคณิตของคะแนนแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้าง อิงรายข้อ ระหว่างกลุ่มครูที่มีเจตนาจะทำวิจัยและกลุ่มครูที่มีเจตนาจะไม่ทำการวิจัย ในชั้นเรียน.....	68
21	ความแตกต่างของมัชณิมเลขคณิตของคะแนนผลคุณของความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่ม อ้างอิงกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงรายข้อ ระหว่างกลุ่มครูที่มีเจตนาจะ ทำการวิจัย และกลุ่มครูที่มีเจตนาจะไม่ทำการวิจัยในชั้นเรียน.....	69
22	ความแตกต่างของมัชณิมเลขคณิตของคะแนนเจตคติทางตรรrophy ระหว่าง กลุ่มที่มีเจตนาจะทำการวิจัยและกลุ่มที่มีเจตนาจะไม่ทำการวิจัยในชั้นเรียน.....	70

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 แสดงโครงสร้างทฤษฎีโดยย่อ.....	8
2 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล.....	15
3 ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ตามโครงสร้างพื้นฐานของทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ในการทำนายเจตนาเชิงพฤติกรรมต่อการทำวิจัย ในชั้นเรียน.....	60
4 ความสัมพันธ์ของตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล และตัวแปรประสบการณ์การอบรมวิจัย ตัวแปรภาระมีพื้นฐานวิชาเกี่ยวกับการวิจัยและตัวแปรประสบการณ์การทำวิจัย เข้ามาร่วมในการทำนายเจตนาของครูต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน.....	61
5 กราฟแสดงค่ามัชฌิมเลขคณิตของเจตคติทางตรรษรายชื่อ เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มครูที่มีเจตนาจะทำวิจัยในชั้นเรียนกับกลุ่มครูที่มีเจตนาจะไม่ทำวิจัยในชั้นเรียน.....	71

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**